

La Celestina

“allá cerca de las tenerías, a la orilla del río”

de **Fernando de Rojas**
una creació de **Robert Lepage**
versió francesa **Michel Garneau**
traducció al castellà **Álvaro García Meseguer**

“En el maremàgnum d’idees i corrents de finals del segle XV, a Burgos i Salamanca, el món estava en efervescència. Avui ens trobem en un remolí semblant, en el qual floreixen cultures diferents i s’enfronten conviccions morals, polítiques i religioses de tota mena. És per això que ara és el moment oportú per indagar a La Celestina, una obra magna del drama mundial.”

Teatre Lliure - Sala Fabià Puigserver (Del 8 De Setembre al 3 d'octubre de 2004)

La Celestina “Allá cerca de las tenerías, a la orilla del río”

De Fernando de Rojas

Direcció Robert Lepage

Versió francesa **Michel Garneau** / Traducció al castellà **Álvaro García Meseguer** /
Directora de producció **Lucie Juneau** / Assistent de direcció **Sophie Martin** /
Escenografia **Carl Fillion** / Composició i interpretació musical **Silvy Grenier** / Vestuari
François Barbeau / Il·luminació **Etienne Boucher** / So **Jean-Sébastien Côté** / Utileria
Sylvie Courbron / Caracterització **Montserrat Tolosa** / Perruqueria **Carlos Montosa** /
3D escènica **Francisco Segura**

Intèrprets

Carmen Arévalo (Alisa) / **Núria Espert** (Celestina) / **Marta Fernández Muro**
(Lucrecia) / **Nuria García** (Areusa) / **Pep Molina** (Sempronio, Sosia) / **Núria Moreno**
(Elicia) / **Roberto Mori** (Pármene; Tristán) / **Miguel Palenzuela** (Pleberio) / **Manuel**
Puchades (Centurio) / **David Selvas** (Calixto) / **Carmen del Valle** (Melibea)

Coproducció **Ex Machina** amb la **Fundació de la Comunitat Valenciana**
Ciutat de les Arts Escèniques (Generalitat Valenciana)

Fòrum Barcelona 2004 - Teatre Lliure / Salamanca 2005 - Plaza Mayor de Europa /
Teatro Cuyás de las Palmas de Gran Canaria

Producció executiva **Ex Machina (Canadà)** / **Ysarca** (productora delegada d'Ex
Machina a Espanya)

Agraïments **Real Escuela Superior de Arte Dramático de Madrid, Ignacio García**
May (Director) / **Institut del Teatre de Barcelona, Jordi Font** (Director), **Raimon**
Ávila (Director d'Art Dramàtic)

Alma Mater del drama europeu, sempre m'ha intrigat *La Celestina*. Escrita a l'època del descobriment del Nou Món, aquesta obra de gran complexitat té certament tot el que cal per interessar un nord-americà... Com a pobles colonitzats, sempre hem tingut tendència a fullejar Molière, Racine o Shakespeare, per comprendre els clàssics. Així com Cristòfor Colom va sortir a l'encontre d'un nou món, jo he tingut la sort i la felicitat de descobrir tot un continent rere la *La Celestina* de Fernando de Rojas.

Fa uns deu anys, quan era director artístic del Centre National des Arts a Ottawa, vaig demanar a Michel Garneau - gran poeta de l'escenari quebequès – que fes una adaptació del text de Rojas. Posteriorment se'm va presentar l'oportunitat de muntar l'obra en una coproducció amb Espanya. Enfrontar-se a monument dramàtic com aquest en terra espanyola era per a mi un gran desafiament. L'adaptació de Michel Garneau m'ha permès de prendre distància i sentir-me lliure per donar una nova vitalitat a la versió original. No es tractava de treure la pols a un gran clàssic, sinó de trobar en l'obra una ressonància contemporània, a través de la visió d'un nord-americà.

En el maremàgnum d'idees i corrents de finals del segle XV, a Burgos i Salamanca, el món estava en efervescència. Avui dia novament ens trobem en un remolí similar on floreixen cultures diferents i s'enfronten conviccions morals, polítiques i religioses de tota mena. Per aquesta raó penso que és un moment oportú per explorar *La Celestina*, font important de la dramaturgia mundial.

Per dur a bon port aquest projecte ens hem pres el temps de madurar-lo, per realitzar-lo en les millors condicions possibles. Una peregrinació a Salamanca - ciutat de naixement de l'autor – ens va alimentar enormement, diverses trobades ens van anar enriquint, moltes lectures ens van transportar a llocs fins llavors desconeguts... I llavors, de sobte, va arribar la revelació. En el marc d'un altre projecte de treball amb Núria Espert, de cop i volta em vaig sentir fulminat: Davant meu tenia *La Celestina*! Quan un troba d'aquesta manera LA SEVA Celestina, ja no pot fer altra cosa sinó llençar-se de cap dins de l'univers de Fernando de Rojas. Quan Núria Espert va acceptar la meua proposta vaig saber que ja comptava amb una sòlida base i un formidable recolzament per tal de començar aquesta meravellosa aventura... Quin goig, poder viure-la avui amb plenitud!

Robert Lepage

Robert Lepage

Quebec, 1957

Home de teatre polivalent, Robert Lepage és director d'escena, escenògraf, autor dramàtic, actor i realitzador. Format al Conservatori d'Art Dramàtic de Quebec i a París és un artista reconegut per la crítica internacional: crea i posa en escena obres originals que revolucionen els codis de realització escènica clàssica, en particular per la utilització de noves tecnologies. Extreu la seva inspiració de la història contemporània i la seva obra, moderna e insòlita, transcendeix les fronteres.

El 1984 crea *Circulations* (premi de la millor producció canadenca de la Quinzena Internacional de Teatre de Quebec). A l'any següent obté amb la *Trilogia del Dragó* el reconeixement internacional. Venen després *Vinci* (1986), *Le Polygraphe* (1987-1990) i *Plaques Tectòniques* (1988-1990). Del 1989 fins al 1993 és director artístic del Teatre Francès del Centre National des Arts d'Ottawa.

En paral·lel presenta *Les Aiguilles et l'Opium* (1991-1993 i 1994-1996), *Corolian*, *Macbeth*, *La Tempête* (1992-1994) i *A Midsummer Night's Dream* (1992, primer nord-americà en dirigir una obra de Shakespeare en el Royal National Theatre de Londres).

L'any 1994 funda la companyia multidisciplinària Ex Machina i presenta *Les Sept Branches de la Rivière Ôta* (1994), *Le Songe d'une nuit d'été* (1995) i *Elsinor* (1995-1997).

Aquell mateix any escriu el guió i dirigeix el film *Le Confessionnal*, presentada l'any següent en la Quinzena de realitzadors del Festival de Cannes. Després realitza *Le Polygraph* (1996), *NÔ* (1998) i una primera pel·lícula en versió original anglesa *Possible Words* (2000).

Impulsa també el centre de producció La Caserne Dalhousie el juny de 1997, a Quebec. El centre produeix *La Géométrie des Miracles* (1998), *Zulu Time* (1999) i *La Face cachée de la lune* (2000).

Dirigeix *La Damnation de Faust* (Berlioz) al Japó el 1999 i després a París el 2001, amb la direcció musical de Seiji Ozawa. Recentment col·labora amb la Royal Opera de Londres en la direcció escènica d'una òpera basada en el 1984 de Georges Orwell, que serà dirigida musicalment per Lorin Maazel. En paral·lel continua la seva obra cinematogràfica amb la realització de la seva cinquena pel·lícula l'adaptació de *La cara oculta de la lluna*.

Entre d'altres premis i reconeixements ha rebut l'Ordre Nacional de Quebec en 1999, el premi de la SORIQ en setembre de 2000 per les seves creacions fora del Quebec. L'octubre de 2001 es honorat per l'Associació de Líders Mundials al Harbourfront Centre. Ha rebut també la Legió d'Honor francesa, el Premi a la Creació del Conseil de la Culture de Quebec el 1986; el Premi Ottawa National Arts Centre 1994; L'Ordre de la Plèiade de la Assemblea de Parlamentaris de la Llengua Francesa i la condecoració de l'Ordre de Canadà.

Núria Espert

Neix a l'Hospitalet de Llobregat i a l'edat de dotze anys ja formava part de la Companyia Titular infantil del Teatre Romea de Barcelona.

Als vint-i-quatre anys crea, amb el seu marit Armando Moreno, la seva pròpia companyia, amb la qual actua per tot el territori espanyol amb obres de Lope de Vega, Calderón, Eurípides, Sartre, Guimerá, Brecht, O'Neill i Shakespeare, entre altres autors.

En 1969 comença una fructífera relació professional amb el director argentí Víctor García que la dirigirà en tres espectacles: *Las criadas*, de J. Genet; *Yerma*, de F. G. Lorca i *Divinas Palabras* de Valle-Inclán obrint a la Companyia Núria Espert les portes de tots els festivals internacionals.

Durant dues temporades (1979 a 1981) codirigirà el Centro Dramático Nacional, que assumeix la programació del Teatro María Guerrero. En la segona temporada de la seva gestió al capdavant del Teatre interpretarà *Doña Rosita la Soltera* de F. G. Lorca, dirigida per Jorge Lavelli.

En abandonar el Teatre María Guerrero el 1981 i un altre cop amb la seva Companyia, realitzarà els espectacles: *Medea* d'Eurípides, dirigida per Lluís Pasqual; *La Tempestat* de W. Shakespeare, dirigida per J. Lavelli i *Salomé* d'O. Wilde, dirigida per Mario Gas.

Des del 1986 afegeix al seu treball com a actriu el de la direcció d'escena, tant en produccions de teatre com en òperes; *Madama Buterfly*, *Electra*, *Rigoletto*, *La Traviata*, *Carmen* o *Turandot*, que han estat presentades en els teatres més importants com el Liceu de Barcelona, Covent Garden, Lyric Hammersmith de Londres, Royal Theatre de Glasgow, Los Angeles Opera, La Monnaie de Bruselas, o la Maestranza de Sevilla, entre d'altres, compartint responsabilitat amb directors musicals com Plácido Domingo o Zubin Metha.

Entre els seus darrers treballs interpretatius, destaquen: el paper de Yoko a *Maquillatge* de H. Inoue; el d'Arkadina a *La Gavina* de Txèkhov, amb Josep Mª Flotats; el de María Callas a *Master Class* de T. McNally, dirigida per Mario Gas i el de Marta a *¿Quién teme a Virginia Woolf?* amb Adolfo Marsillach.

Els seus treballs més recents han estat la gira *Medea* d'Eurípides, a les ordres de la direcció de M. Cacoyannys i la realització d'un seguit de recitals amb els espectacles *Poemas y Canciones*, en homenatge a Kurt Weill i Bertolt Brecht, i *Aire y Canto* de Rafael Alberti.

Ara prepara la direcció de *Tosca* per al Teatro Real de Madrid i el Tokio Opera House i la gira de *La Brisa de la Vida* amb Amparo Rivelles, dirigida per Lluís Pasqual.